ΧΡΕΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ.

Πολυ διαφέρουσι τὰ περιστατικὰ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν δεήσεως ἡμῶν ἀπὸ τῶν περιστατικῶν τῆς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἱκεσίας. Εἰς τοὺς ἄρχοντας δὲν δύναται νὰ πλησιάσῃ ὁ καθεῖς· ὁ πλούσιος μόνον, ὁ ἔνδοξος, ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ σοφὸς πλησιάζει καὶ παρακαλεῖ τὸν ἄρχοντα· καὶ τοῦτο, ὄχι ὅταν ἔχῃ ἀνάγκην καὶ θέλῃ, ἀλλ' ὅταν ὁ ἄρχων προαιρεθῇ καὶ εὐδοκήσῃ. Εἰς τὸν Θεὸν πλησιάζει ἐπίσης καὶ ὁ πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς, καὶ ὁ ἔνδοξος καὶ ὁ ἄδοξος, καὶ ὁ ἀξιωματικὸς καὶ ὁ ἰδιώτης, καὶ ὁ σοφὸς καὶ ὁ ἀμαθὴς, καὶ πάσης τάξεως καὶ καταστάσεως ἄνθρωπος. Πλησιάζει δὲ ὁ καθεῖς ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ, πλησιάζει ὅταν θέλῃ, καὶ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ζητεῖ ὅ,τι θέλει.

Ὁ ἄρχων φεύγει, ὅσον δύναται, μάλιστα ἐὰν τύχῃ σκληρὸς καὶ βαρύγνωμος, τὸ ζήτημά σου, καὶ μετὰ βίας ἀκούει τὴν δέησίν σου· ἀλλ' ὁ Θεὸς προστάττει νὰ ζητῶμεν ἀπ' αὐτὸν, καὶ ὑπόσχεται νὰ δώσῃ τὰ ζητούμενα. 'Αἰτεῖτε,' λέγει, 'καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν.' Παρὰ τοῦ ἄρχοντος ζητεῖς, καὶ λαμβάνεις πολλάκις ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σὲ βλάπτει, ἐπειδὴ δὲν ἐξεύρομεν τί ζητοῦμεν· ζητοῦμεν δὲ πολλάκις τὰ βλαβερά· παρὰ τοῦ Θεοῦ ζητεῖς ὅ,τι θέλεις, λαμβάνεις δὲ πάντοτε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σὲ συμφέρει.

''Αλλ' ἐγὼ,' λέγεις, 'πολλάκις μετὰ πίστεως καὶ κατανύξεως προσευχηθεὶς, καὶ ζητήσας παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸ ζήτημά μου, οὐδὲν ἔλαβον· ὅθεν εἰς μάτην προσεύχομαι.' 'Αλλ' ἐὰν τὸ ζήτημά σου σ' ἐπροξένει βλάβην ἀντὶ ὠφελείας, ἤθελες ἆραγε τότε νὰ εἰσακούσῃ ὁ Θεὸς τὴν δέησίν σου; Ἡμεῖς βλέπομεν μόνον τὰ παρόντα, ἀγνοοῦμεν δὲ τὰ μέλλοντα· ὁ Θεὸς ἔχει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἐπίσης καὶ τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα. Σὺ μὲν νομίζεις ὅτι, ἐὰν λάβῃς τὸ ποθούμενον, ὠφελεῖσαι, ἐπειδὴ βλέπεις μόνον τὸ παρόν· ὁ δὲ Θεὸς, ὅστις γνωρίζει καὶ τὸ μέλλον, βλέπει ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σὲ φαίνεται ὠφέλιμον, εἶναι βλαβερώτατον· καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἰσακούει τὸ ζήτημά σου, οὐδὲ ἐκπληροῖ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Τὸ νήπιον ζητεῖ πολλάκις τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς χειρός σου νὰ χαροποιηθῇ καὶ παίξῃ· κράζει, κλαίει, ζητεῖ τὴν μάχαιραν. Ὅμως οὐδὲ τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἀκούεις, οὐδὲ τὰ δάκρυα αὐτοῦ βλέπεις, διότι φοβεῖσαι μήπως τραυματισθῇ καὶ φονεύσῃ ἑαυτό. Τοῦτο λοιπὸν αὐτὸ πράττει ὁ Θεὸς μετὰ σοῦ, ὅταν ζητῇς ἀπ' αὐτὸν τὰ βλάπτοντά σε. Αὐτὸς δὲν φοβεῖται, ἀλλὰ βλέπει καὶ ἐντελῶς γνωρίζει ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ζητεῖς παρ' αὐτοῦ, θέλει βλάψειν ἢ τὴν ψυχήν σου, ἢ τὴν ζωήν σου, ἢ καὶ τὰ δύο ὁμοῦ· ὅθεν δὲν εἰσακούει τὴν δέησίν σου, κἂν παρακαλῇς καὶ κραυγάζῃς καὶ κλαίῃς. Διὰ τοῦτο λοιπὸν σὺ λέγεις ὅτι εἰς μάτην προσεύχεσαι; διὰ τοῦτο σὺ ἀμελεῖς τὴν προσευχήν; διὰ τοῦτο σὺ ἀμνημονεῖς τὸ ἀπαραίτητον χρέος σου;

*Χριστιανοὶ, τὰ κτίσματα, ἡ αἴσθησις, ἡ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ κόσμου συνήθεια, ὁ νόμος ὁ γραπτὸς, ὁ νόμος ὁ Εὐαγγελικὸς, τὸ παράδειγμα τῶν ἁγίων, αἱ προσευχαὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ λόγος, ἡ ἀνάγκη, ἡ ὠφέλεια, ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς εἰς τὸ ἔργον τῆς προσευχῆς.—*ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ.

Ἐπιστολὴ Α'.

Ἠθικὰ προτερήματα τοῦ καλοῦ Διδασκάλου.

Μεταξὺ τούτων ἀναντιῤῥήτως εἶναι

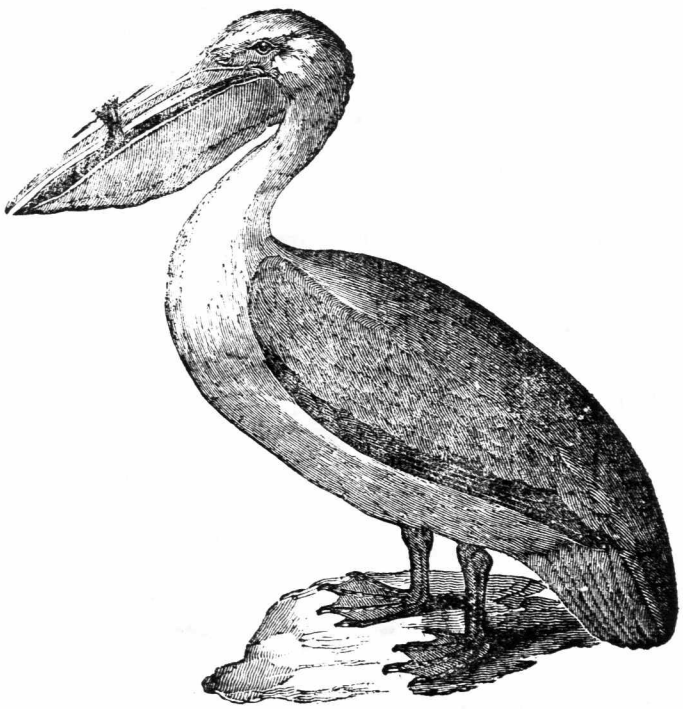
Α'. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀληθινὴ εὐσέβεια. Διότι ποῖος εἶναι ὁ μέγας καὶ κύριος σκοπὸς τῆς ἐκπαιδεύσεως; Ἄλλος δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ ἀνάπτυξις καὶ τελειοποίησις τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων,—ἡ προετοιμασία τῷ ἀνθρώπῳ διὰ τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς, εἰς τοὺς ὁποίους προώρισεν αὐτὸν ὁ Πλάστης. Πόσον ἀπατῶνται λοιπὸν οἱ θεωροῦντες τὴν παιδείαν ὡς ἀφορῶσαν μόνην τὴν παροῦσαν ζωήν! Αὐτοὶ νομίζουν ὅτι λείπει οὐσιωδῶς ὁ διδάσκαλος ἀπὸ τὰ χρέη του, ἐὰν δὲν καταστήσῃ τοὺς υἱούς των ἱκανοὺς νὰ λογαριάζωσι δραχμὰς καὶ δίστιλα, ἀλλ' οὐδὲ ἐρωτῶσιν ἂν τοὺς διδάσκῃ νὰ ἐνθυμῶνται τὸν Δημιουργὸν αὐτῶν εἰς τὰς νεανικάς των ἡμέρας! Εἶναι φανερώτατον, ὅτι ὁ διδάσκαλος δὲν δύναται νὰ ἐμπνέῃ εἰς τοὺς μαθητάς του ἄλλα αἰσθήματα παρὰ τὰ ὁποῖα τρέφει ὁ ἴδιος. Οὐδεὶς λοιπὸν εἶναι ἄξιος νὰ διδάσκῃ τοὺς ἄλλους, τοῦ ὁποίου ἡ καρδία καὶ ἡ ζωὴ δὲν κυβερνῶνται ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, μ' ἄλλας λέξεις, ὅστις δὲν ἔχει ὁ ἴδιος τὴν ἀρχὴν τῆς σοφίας.

Β'. Ὁμαλότης διαθέσεως. Χωρὶς ταύτην εἶναι ἀδύνατον νὰ διοικῇ τις σχολεῖον, ἢ νὰ διδάσκῃ μὲ ἐπιτυχίαν. Ὅποιος ἔχει διάθεσιν ἀκατάστατον δὲν δύναται νὰ ἦναι ὁμοιόμορφος εἰς τὰς κρίσεις του. Τὰ ἀντικείμενα ἀλλάσσουν κατὰ τὸ φαινόμενον, ὡς ἀλλάσσουν τὰ πάθη του. Ὅ,τι νομίζει τὴν μίαν ὥραν ὀρθὸν, τὴν ἄλλην ἐνδέχεται νὰ τὸ στοχασθῇ ἄτοπον. Εἰς ὁποιανδήποτε βίου περίστασιν διάθεσις ἀνώμαλος καθυποβάλλει τὸν ἔχοντα αὐτὴν εἰς ἀναριθμήτους ἐνοχλήσεις, μάλιστα δὲ ὁπόταν κάθε

πρᾶξις αὐτοῦ παρατηρῆται ἀκριβῶς, καὶ ἀδιακόπως ἐνεργῆται ἡ ἐξουσία του. Εἰς τοιαύτην θέσιν εὑρίσκεται ὁ δημοδιδάσκαλος· ὅθεν, ἂν ἔχῃ ἀνώμαλον τὴν διάθεσιν, οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ μαθηταὶ δὲν ἐμποροῦν νὰ ἐξεύρωσι βεβαίως οὔτε τί νὰ προσμένωσιν, οὔτε πῶς νὰ φέρωνται. Φανερὸν εἶναι ὅτι ὁ τοιοῦτος διδάσκαλος δὲν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ τὸ σέβας τῶν μαθητῶν του, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ προξενήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ὠφέλειαν.

Γ'. Πλησίον τῆς ὁμαλότητος εἶναι ἡ σταθερότης. Ἀναγκαία καὶ αὕτη εἰς τὸν ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρῇ τὸ σέβας τῶν μαθητῶν του. Ὁ μικρὸς κόσμος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶναι περικυκλωμένος ὁ διδάσκαλος, εἰκονίζει τὸν μεγαλήτερον. Ἔχουν δ' οἱ μαθηταὶ τὰς κλίσεις καὶ τὰς ἐναντιότητας, τοὺς φόβους καὶ τὰς ἐλπίδας, τοὺς σκοποὺς, τὰς γνώμας καὶ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι συχνάκις ἀντίθετα τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο καὶ μὲ τὴν τάξιν τοῦ σχολείου. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις εὑρισκόμενος ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ ἀκολουθῇ δρόμον εὐθὺν καὶ τακτικόν. Ἐὰν μεταβάλλῃ εὐκόλως τὸν σκοπόν του, ἢ παρακινῆται νὰ ἀλλάσσῃ τοὺς διωρισμένους νόμους τοῦ σχολείου, τοῦτο καταντᾷ ἀμέσως σκηνὴ ἀταξίας. Ὅταν αἰσθανθῇ ὅτι ἔσφαλε, δὲν λέγω νὰ ἐξακολουθῇ σφάλλων. Ἡ σταθερότης καὶ τὸ πεῖσμα εἶναι δύο πράγματα ἀρκετὰ διαφορετικά.

Δ'. Ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ ἦναι εὐμενής. Τοιαύτη εἶναι ἡ φύσις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν ἀληθινὴν εὐμένειαν. Αὕτη εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀληθοῦς εὐγενείας καὶ κομψότητος τῶν ἠθῶν. Κατ' ἐξοχὴν δὲ χρειάζεται εἰς τοὺς ὅσοι ἐπιφορτίζονται τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας, εἴτε γονεῖς εἴτε διδάσκαλοι, διότι ἐμπνέουν εἰς τὰ τέκνα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ἰδικά των αἰσθήματα. Ὁ ἀληθῶς εὐμενὴς διδάσκαλος κερδαίνει καὶ τὴν ἀγάπην τῶν μαθητῶν, καὶ οὕτω κρατεῖ μέσον δυνατώτατον τοῦ νὰ προάγῃ τὰ συμφέροντά των. Ὁ σκληρὸς ἐξ ἐναντίας κάμνει τοὺς μαθητὰς νὰ τὸν μισῶσι, καὶ, τὸ χειρότερον, νὰ μισῶσι τὰ μαθήματα, καὶ νὰ ἐνθυμῶνται πάντοτε μὲ δυσαρέσκειαν τὸν εἰς τὸ σχολεῖον δαπανηθέντα καιρόν.—Φ. Δ. Ε.

Ὁ ΠΕΛΕΚΑΝ.

Ἐπιστεύετο ἀρχήτερα περὶ τοῦ Πελεκᾶνος, ὅτι ἔτρεφε τοὺς νεοσσοὺς αὐτοῦ μὲ τὸ ἴδιόν του αἷμα, καὶ ὅτι ἡ εὐρύχωρος μεμβράνα, ἢ σάκκος, ἡ προσκολλημένη εἰς τὴν κάτω σιαγόνα του, ὡς φαίνεται εἰς τὴν εἰκονογραφίαν, τὸν ἐχρησίμευε διὰ νὰ μεταφέρῃ πρὸς αὐτοὺς ὕδωρ· ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι πλὴν φαντασίαι, ἀναιρούμεναι ὑπὸ τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας τοῦ πτηνοῦ.